

19. E-BILTEN

19. Е-БИЛТЕН

19. E-BILTEN

NOVOSTI U EVROPSKOM PARLAMENTU I EVROPSKOJ UNIJI
НОВОСТИ У ЕВРОПСКОМ ПАРЛАМЕНТУ И ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ
NOVOSTI U EUROPSKOM PARLAMENTU I EUROPSKOJ UNIJI

Januar - Februar - Mart
Јануар - Фебруар - Март
Siječanj - Veljača - Ožujak

2026. godine

S a d r Ź a j

Uvod.....	3
Vijeće Evrope usvojilo Rezoluciju o Bosni i Hercegovini.....	4

Posebni dio

Predsjedavajući Zajedničke komisije za evropske integracije PSBIH Zdenko Čosić učestvovao je na 75. zasjedanju predsjedavajućih COSAC-a u Nicosiji.....	7
Делегација Парламентарне скупштине БиХ учествовала у Бриселу у Програму за јачање жена у парламенту.....	8
Predsjedavajući Doma naroda PSBIH Kemal Ademović učestvovao u Briselu u radu Evropske parlamentarne sedmice.....	10
Delegatkinja u Domu naroda Marina Pendeš i zastupnica u zastupničkom domu PSBIH Rejhana Dervišević prisustvovalе u Bruxellesu prijemu Predsjedništva žena evropskih liderica (wel).....	11
U Strasbourgu održan 8. sastanak Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Evropske unije i Bosne i Hercegovine.....	12
Делегација ПСБиХ учествовала у радионици „Сагледавање имплементације принципа ефикасног парламентарног надзора у процесу европских интеграција“ у Херцег Новом.....	15

-UVOD-

E-Bilten Sektora za Europsku uniju Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, objavljuje se za svako tromjesečje u godini i sadrži sveobuhvatan pregled političkih, ekonomskih, pravnih i socijalnih prilika unutar Europske unije, te informacije o događajima koji su važni i mogu biti od značaja za Bosnu i Hercegovinu u procesu integriranja u Europsku uniju.

Veliki doprinos političkom, ekonomskom i društvenom razvoju Bosne i Hercegovine predstavlja aktivno učešće i uspješno djelovanje Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine njenim prisustvom i radom u institucijama Europske unije, posredstvom kojeg se ostvaruje uloga Bosne i Hercegovine kao države koja pretendira postati punopravna članica Europske unije. U posebnom dijelu, E-Bilten sadrži važne informacije o događajima i temama vezanim za navedene aktivnosti.

Izbor vijesti nije rezultat ličnih preferencija autora niti bilo koja vrsta favoriziranja političkih stranaka ili pojedinaca. Vijesti se biraju hronološki, na osnovu njihove aktuelnosti i značaja u određenom vremenskom okviru, bez pristrasnosti.

Iz razloga ravnopravnosti dva pisma i tri službena jezika u Bosni i Hercegovini, E-Bilten je sačinjen u mješovitom izdanju.

VIJEĆE EVROPE USVOJILO REZOLUCIJU O BOSNI I HERCEGOVINI

Vijeće Evrope usvojilo je 27.01.2026. godine Rezoluciju o Bosni i Hercegovini, koja sadrži deset tačaka i u kojima se konstatuje politička situacija i zadaci koji su pred nama. U popratnom izvještaju je ukazano na potrebne reforme, s naglaskom na Ustav BiH i Izborni zakon.

Izvjestioci Monitoring komiteta Zsolt Németh iz Mađarske i Pablo Hispán iz Španije podnijeli su i izvještaj pod nazivom "Funkcionisanje demokratskih institucija u Bosni i Hercegovini". Prijedlog rezolucije, koji su oni podnijeli, usvojen je nakon rasprave, budući da su ovaj dokument podržale sve poslaničke grupe.

Evo šta piše u pojedinim dijelovima teksta u usvojenoj Rezoluciji:

- Bosna i Hercegovina je pristupila Vijeću Evrope 24. aprila 2002. godine. U skladu s tim, preuzela je i obavezala se poštovati niz konkretnih obaveza navedenih u Mišljenju br. 234. (2002) Parlamentarne skupštine BiH.
- Pozivajući se na svoju Rezoluciju 2574. (2024), Skupština ponavlja svoju punu podršku državi Bosni i Hercegovini i svim njenim građanima te poziva sve države članice Vijeća Evrope da poštuju ustavni i pravni poredak, suverenitet i teritorijalni integritet zemlje.

- Skupština izražava zabrinutost zbog nedavnih dešavanja u Bosni i Hercegovini, obilježenih napadima na državu, vladavinu prava i institucije uspostavljene nakon Opšteg okvirnog sporazuma za mir. Ipak, ima razloga za nadu u svjetlu nedavnih odluka koje su ublažile neke od tih zabrinutosti.
- Skupština konstatuje da su, prema saopštenju posmatračke misije Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Evrope, prijevremeni predsjednički izbori bili "generalno dobro organizovani uprkos nekim nepravilnostima", posebno u pogledu tajnosti glasanja. Skupština primjećuje da se zakonski okvir, izmijenjen u martu 2024. radi unapređenja integriteta i transparentnosti izbornog procesa, postepeno provodi. Skupština pozdravlja to što bi ove reforme trebale dovesti izbornu zakonodavstvo u sklad sa evropskim standardima i, posebno, preporukama Kancelarije za demokratske institucije i ljudska prava Organizacije za evropsku sigurnost i saradnju (OSCE/ODIHR), Grupe država protiv korupcije (GRECO) i Evropske komisije za demokratiju putem prava (Venecijanske komisije).
- Skupština još jednom naglašava obavezu Bosne i Hercegovine preuzetu prilikom pristupanja da, uz pomoć Evropske komisije za demokratiju putem prava (Venecijanske komisije), revidira svoje izbornu zakonodavstvo u svjetlu standarda Vijeća Evrope i da ga, gdje je potrebno, izmijeni. Skupština podsjeća na potrebu ustavne reforme u Bosni i Hercegovini radi provedbe presude Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine, te prima k znanju presudu Velikog vijeća Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kovačević protiv Bosne i Hercegovine. U tom kontekstu, Skupština pozdravlja formiranje radne grupe za pripremu amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine i nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Skupština poziva političke stranke da postignu dogovor o tim amandmanima kako bi se ustavni i zakonodavni okvir uskladio sa zahtjevima Evropske konvencije o ljudskim pravima.
- Skupština poziva političke stranke da usvoje paket reformi kojim bi se unaprijedila funkcionalnost državnih institucija, te da pronađu održivo rješenje za pitanje državne imovine. Skupština primjećuje da bi takve reforme mogle predstavljati napredak ka ispunjavanju ciljeva i uslova potrebnih za zatvaranje Kancelarije visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu.
- Skupština poziva Predsjedništvo Bosne i Hercegovine da, u skladu sa zahtjevima pravičnosti i transparentnosti, okonča postupak izbora sudije Evropskog suda za ljudska prava u ime Bosne i Hercegovine, te da bez daljeg odgađanja podnese Skupštini listu od tri kvalificirana kandidata.

- Skupština ohrabruje vlasti Bosne i Hercegovine da nastave saradnju s Vijećem Evrope, posebno sa Venecijanskom komisijom, i da iskoriste njenu stručnost u procesu izborne i ustavne reforme. Skupština odlučuje pratiti dalji razvoj događaja u okviru svoje procedure monitoringa.

U zaključku izvještaja se naglašava i to da je značajna institucionalna promjena u BiH i dalje potrebna. "S obzirom na nedostatak povjerenja, smatramo da radikalna transformacija institucija Bosne i Hercegovine ostaje dugoročni cilj. Preduslovi za potpunu reformu Ustava danas ne postoje u stvarnosti Bosne i Hercegovine. Ipak, institucionalni okvir više ne može ostati nepromijenjen, jer status quo ne doprinosi poboljšanju situacije", navodi se.

POSEBNI DIO

PREDSJEDAVAJUĆI ZAJEDNIČKE KOMISIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE PSBIH ZDENKO ĆOSIĆ UČESTVOVAO JE NA 75. ZASJEDANJU PREDSJEDAVAJUĆIH COSAC-A U NICOSIJI

Predsjedavajući Zajedničke komisije za evropske integracije Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Zdenko Ćosić učestvovao je na 75. zasjedanju predsjedavajućih Konferencije odbora za evropska pitanja (COSAC), koja se održavala od 12.01.2026. godine u Nicosiji, Republika Kipar.

Konferencija koja okuplja parlamentarne komisije članica Evropske unije i država kandidatkinja, među kojima i BiH, prva je u nizu interparlamentarnih međunarodnih događaja koji će održati pod predsjedavanjem Republike Kipar, koja je od Kraljevine Danske preuzela predsjedavanje Vijećem EU u prvom polugodištu 2026. godine.

Konferenciju je pozdravnim obraćanjem otvorila predsjedavajuća Predstavničkog doma Republike Kipar Annita Demetriou, a potom je uvodno obraćanje imao predsjedavajući Stalne komisije za vanjske i evropske poslove Predstavničkog doma Republike Kipar Harris Georgiades. Predstavljen je i usvojen program rada, izvještaj o godišnjim aktivnostima Sekretarijata COSAC-a, prezentiran sažetak 45.

полугодиšnjeg izvještaja COSAC-a, te informacija sa sastanka predsjedavajuće Trojke.

Prvi radni panel bio je posvećen prioritetima kiparskog predsjedavanja Vijećem EU, koje je predstavila zamjenica ministra za evropske poslove Kipra Marilena Raouna. Ona je istaknula tri ključna strateška prioriteta kiparskog predsjedavanja EU - strateška autonomija i otpornost EU, otvorenost prema svijetu i jačanje socijalne kohezije. Kao ključni elementi za postizanje navedenih prioriteta izdvojeni su sigurnost, odbrana i pripravnost EU da odgovori aktuelnim izazovima i dinamičnim geopolitičkim okolnostima; potom jačanje otpornosti na privredne, energetske i geopolitičke turbulencije, te unapređenje konkurentnosti i tehnološke autonomije EU. Također je istaknut i značaj pitanja sigurnosti kritične infrastrukture i otpornost lanca snabdijevanja. U tom smislu kiparsko predsjedavanje posebno naglašava potrebu za „autonomnom Unijom“, kako na unutrašnjem tako i na vanjskom planu, s naglaskom na jačanje transatlantskih odnosa.

Na tragu tematskih usmjerenja i prioriteta prezentiranih u prvom dijelu Konferencije, u drugom panelu pažnja je usmjerena na temu „Evropski politički izazovi i odgovori“, s uvodnim izlaganjima člana Evropskog parlamenta Yannisa Maniatisa, te predsjedavajućeg Komisije za evropske poslove Senata Francuske Yean-Francoise Rapinea. Na Konferenciji je posebno istaknut zajednički interes očuvanja sigurne, stabilne i prosperitetne Evrope.

ДЕЛЕГАЦИЈА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БИХ УЧЕСТВОВАЛА У БРИСЕЛУ У ПРОГРАМУ ЗА ЈАЧАЊЕ ЖЕНА У ПАРЛАМЕНТУ

Делегација Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине учествовала је у програму за јачање жена у парламенту (Women empowerment program) – сесији о ефикасној политичкој комуникацији и преговарању који је, у организацији Европског парламента, одржан 04.02.2026. године у Бриселу.

Делегација Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине коју су чиниле делегат у Дому народа Марина Пендеш, посланици у представничком дому Рејхана Дервишевић, Мира Пекић, Аида Баручија и Ермина Цалкичевић – Диздаревић, током дводневног програма имала је прилику да са посланицама, водећим људима групе за подршку демократији и координацију избора, те експертима у Европском парламенту, прође кроз модуле о ефикасној политичкој комуникацији, о раду на друштвеним мрежама, као и кроз модул о политичким преговорима кроз перспективу посланика у европском парламенту.

Члановима делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на почетку програма обратили су се директор за подршку демократији Армел Дуо, те шеф јединице за дјеловање у области људских права Стефан Краус.

Током првог дана програма, чланови делегације имале су и размјену мишљења са послаником у Европском парламенту и водећим чланом групе за подршку демократији и координацију избора Лукасом Мандлом, као и радни ручак са посланицима у Европском парламенту Давором Ивом Стиером, Жељаном Зовко и Иреном Јовевом, те шефом мисије Босне и Херцеговине при Европској унији амбасадором Обрадом Кесићем.

Такође, одржан је и радни састанак чланова делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине са послаником у Европском парламенту и предсједником одбора за права жена и родну равноправност Лином Галвез.

Програм је закључен размјеном мишљења са чланом ДЕГ-а Сесилијом Страдом на тему политичког преговарања и улоге реторике као кључног алата у процесу постизања договора и изградње политичког утицаја.

PREDSJEDAVAJUĆI DOMA NARODA PSBIH KEMAL ADEMOVIĆ UČESTVOVAO U BRISELU U RADU EVROPSKE PARLAMENTARNE SEDMICE

Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Kemal Ademović učestvovao je u radu Evropske parlamentarne sedmice, koju su 24.02.2026. godine u Briselu zajednički organizirali Evropski parlament i Parlament Republike Kipar, kao zemlja koja trenutno predsjeda Vijećem Evropske unije.

Ovogodišnju Evropsku parlamentarnu sedmicu, koja okuplja najviše predstavnike Evropskog parlamenta i parlamenata država kandidatkinja za članstvo u EU, obilježila je Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, ekonomskoj koordinaciji i upravljanju u EU, tokom koje su se učesnicima obratile predsjednica Evropskog parlamenta Roberta Metsola i predsjednica Predstavničkog doma Parlamenta Republike Kipar Annita Demetriou.

Tokom drugog dana plenarnog zasjedanja održana je sesija pod nazivom „Ulaganje u budućnost Evrope: otpornost tržišta rada i socijalna kohezija“, kao i sesija „Promoviranje poslovno – prijateljske Evrope u kontekstu budućeg višegodišnjeg finansijskog okvira: perspektive i izazovi za jedinstveno tržište“.

Ovogodišnju Evropsku parlamentarnu sedmicu, koja okuplja najviše predstavnike Evropskog parlamenta i parlamenata država kandidatkinja za članstvo u EU, obilježila je Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, ekonomskoj koordinaciji

i upravljanju u EU, tokom koje su se učesnicima obratile predsjednica Evropskog parlamenta Roberta Metsola i predsjednica Predstavničkog doma Parlamenta Republike Kipar Annita Demetriou.

Tokom drugog dana plenarnog zasjedanja održana je sesija pod nazivom „Ulaganje u budućnost Evrope: otpornost tržišta rada i socijalna kohezija“, kao i sesija „Promoviranje poslovno – prijateljske Evrope u kontekstu budućeg višegodišnjeg finansijskog okvira: perspektive i izazovi za jedinstveno tržište“.

Sesije su bile prilika za razmjenu mišljenja i stavova o budućim ekonomskim tokovima, budžetu EU, te ekonomskoj koordinaciji, izazovima s kojima se suočava tržište rada u EU i državama kandidatkinjama za članstvo, kao i perspektivama jedinstvenog evropskog tržišta.

Ademović je također prisustvovao i vanrednom plenarnom zasjedanju o Ukrajini, o četiri godine ruske agresije protiv Ukrajine i evropskim doprinosima pravednom miru i održivoj sigurnosti za Ukrajinu, na kojoj se učesnicima iz Kijeva obratio i predsjednik Volodymyr Zelenskyy.

**DELEGATKINJA U DOMU NARODA MARINA PENDEŠ I ZASTUPNICA
U ZASTUPNIČKOM DOMU PSBiH REJHANA DERVIŠEVIĆ
PRISUSTVOVALE U BRUXELLESU PRIJEMU PREDSJEDNIŠTVA
ŽENA EUROPSKIH LIDERICA (WEL)**

Delegatkinja u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Marina Pendeš i zastupnica u Zastupničkom domu PSBiH Rejhana Dervišević, na poziv Žena političkih liderica (WPL), prisustvovala su u Bruxellesu prijemu Predsjedništva Žena evropskih liderica (WEL), održanom u okviru zasjedanja Republike Cipar Vijećem Evropske unije (EU).

Na prijemu pod nazivom „Parlamentarno vodstvo za autonomnu Uniju otvorenu prema svijetu“, prisutnima se obratila predsjednica Zastupničkog doma Parlamenta Republike Cipar Annita Demetriou, koja je predstavila prioritete ciparskog zasjedanja Vijećem EU. Kako je istaknula, cilj zasjedanja, koje će trajati do lipnja ove godine, jest ojačati odgovor Evrope na vanjske prijetnje, poboljšati upravljanje granicama te ojačati suradnju u području obrane i migracija.

Prema riječima predsjednice Demetriou, Cipar je izrazio želju da tijekom zasjedanja intenzivira aktivnosti s ciljem da EU zadrži snažnu poziciju u području zelene agende i digitalne transformacije. U tu će svrhu, kako je rekla, poticati inovacije, pojednostaviti digitalna pravila i podupirati evropske industrije. Cipar želi

da se EU približi svojim građanima, što podrazumijeva potporu inicijativama za mlade, socijalnu uključenost i politike koje imaju stvaran utjecaj na svakodnevni život svih građana EU, poručila je Demetriou.

U svom obraćanju predsjednica Zastupničkog doma Parlamenta Cipra Annita Demetriou posebno je istaknula da će njezina zemlja tijekom šestomjesečnog predsjedanja Vijećem EU pružati posebnu potporu procesu proširenja i ulasku zemalja Zapadnog Balkana u EU.

U STRASBOURGU ODRŽAN 8. SASTANAK PARLAMENTARNOG ODBORA ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE IZMEĐU EUROPSKE UNIJE I BOSNE I HERCEGOVINE

U Strasbourgu je 11.03.2026. godine održan dvodnevni 8. sastanak Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Europske unije (EU) i Bosne i Hercegovine (POSP).

Kopredsjedatelj POSP-a Davor Stier pozdravio je u svom uvodnom obraćanju usvajanje Reformske agende u Bosni i Hercegovini ali je naglasio i važnost rasprave o planiranim temama ovog sastanka vezanim uz izmjene izbornog zakona, financijsku stabilnost javnih emitera i provedbu novih pravila na graničnim prijelazima između BiH i EU.

Kopredsjedatelj POSP-a Zdenko Čosić složio se sa svojim kolegom Stierom, ali je u pregledu aktivnosti vezanih uz proces integracije i odnosa između EU i BiH između dva sastanka naglasio važnost jačanja povjerenja i fleksibilnosti u integracijskom procesu, ali i u institucionalnim odnosima općenito.

Ravnateljica Direkcije za europske integracije Elvira Habota osvrnula se u svom izlaganju na posljednje izvješće Europske komisije o BiH te na činjenicu da je u njemu ovaj put, nakon određenog napretka, konstatiran zastoj. Ravnatelj Direkcije za ekonomsko planiranje BiH Zoran Zeljko predstavio je pripreme za izradu plana i metodologije za provedbu usvojene Reformske agende. Voditeljica Jedinice za Bosnu i Hercegovinu Europske komisije Barbara Jesus Gimeno u svojoj se prezentaciji osvrnula na konkretne prepreke i nedostajuće korake za usvajanje Pregovaračkog okvira i organizaciju prve međuvladine konferencije.

Usvajanjem Zajedničke izjave kopredsjedatelja Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Europske unije i Bosne i Hercegovine u Europskom parlamentu u Strasbourgu završen je 8. sastanak POSP-a. Tijekom dvodnevnog sastanka, kojim su predsjedali Davor Ivo Stier u ime izaslanstva Europskog parlamenta i Zdenko Čosić u ime izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, raspravljalo se o stanju odnosa između EU i BiH, kao i o stanju finalizacije donošenja zakona iz područja pravosuđa te imenovanja glavnog pregovarača BiH s EU, što su ključni uvjeti za otvaranje pristupnih pregovora o članstvu Bosne i Hercegovine u EU.

Razmotreni su sljedeći koraci koje Bosna i Hercegovina treba što prije poduzeti u vezi s Programom reformi kako bi joj bila dostupna sredstva iz Plana rasta EU za Zapadni Balkan. Razgovaralo se i o jačanju izbornog integriteta u BiH te provedbi relevantnih presuda Ustavnog suda BiH i Europskog suda za ljudska prava u svjetlu predstojećih općih izbora u BiH.

Jedna od tema sastanka POSP-a bila je i financijska održivost javnih emitera u BiH, a raspravljalo se i o primjeni sustava EU za ulazak i izlazak od listopada 2025. na granici između Bosne i Hercegovine i šengenskog prostora, s posebnim osvrtom na probleme vozača iz Bosne i Hercegovine i cijele regije.

Pozdravili su usvajanje Reformske agende u BiH i naglasili potrebu za početkom njezine provedbe kako se ne bi odustalo od daljnjeg financiranja iz Instrumenta za reforme i rast. Zbog toga je, upozorili su kopredsjedatelji POSP-a, potrebno hitno ratificirati sporazume o zajmu i instrumentu te imenovati koordinatora za instrumente potpore.

U Zajedničkoj izjavi kopredsjedatelji POSP-a navode da se razgovaralo o važnosti izborne reforme kako bi se uskladila s relevantnim presudama Ustavnog suda BiH i Europskog suda za ljudska prava, što bi osiguralo jednakost i nediskriminaciju za sve građane i konstitutivne narode. Istaknuli su također potrebu poboljšanja integriteta izbora.

Kopredsjedatelji su pozdravili usvajanje Strategije EU za vize i pozvali Europsku komisiju i Vijeće da se dodatno angažiraju u pronalaženju zajedničkih i praktičnih rješenja, po uzoru na hrvatski prijedlog, za dugoročne dozvole za vozače kamiona, kako bi se prevladale trenutačne komplikacije.

U Zajedničkoj izjavi naglašeno je da su razmijenjena mišljenja o važnosti osiguravanja financijske održivosti javnog radiotelevizijskog sustava, u skladu s preporukom Europske komisije iz 2019. godine.

Kopredsjedatelji POSP-a složili su se kako je potrebno uložiti mnogo više napora kako bi se provelo osam koraka i četrnaest ključnih prioriteta, koji ostaju bitni za europsku perspektivu BiH. Potvrdili su da je iskorištavanje prilika koje nudi proces pristupanja najučinkovitiji pokretač stabilnosti, sigurnosti i prosperiteta u BiH.

„Ostajemo u potpunosti predani europskoj budućnosti BiH i obećavamo da ćemo nastaviti naš parlamentarni rad prema ovom zajedničkom strateškom cilju“, navodi se u Zajedničkoj izjavi kopredsjedatelja POSP-a Davora Ive Stiera i Zdenka Čosića.

Domaćin sljedećeg, 9. sastanka POSP-a, koji bi se trebao održati u drugoj polovini ove godine, bit će Bosna i Hercegovina.

**ДЕЛЕГАЦИЈА ПСБИХ УЧЕСТВОВАЛА У РАДИОНИЦИ
„САГЛЕДАВАЊЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРИНЦИПА ЕФИКАСНОГ
ПАРЛАМЕНТАРНОГ НАДЗОРА У ПРОЦЕСУ ЕВРОПСКИХ
ИНТЕГРАЦИЈА“ У ХЕРЦЕГ НОВОМ**

У организацији Њемачког друштва за међународну сарадњу (ГИЗ), у Херцег Новом је од 31.03. до 01.04.2026. године, у оквиру неформалне парламентарне мреже секретаријата/јединица за европске интеграције парламената региона, одржана интерна радионица/консултације на тему „Сагледавање имплементације принципа ефикасног парламентарног надзора у процесу европских интеграција“, на којој су учествовали службеници Сектора за Европску унију при Секретаријату Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Током радионице, чланови мреже имали су прилику да размијене информације о најновијим дешавањима у својим парламентима и одборима/комисијама за европске интеграције, при чему су посебно наглашене промјене у институционалној структури, законодавним активностима, као и изазови у

остваривању надзорне функције над радом извршне власти у процесу приступања Европској унији. Конкретно, излагања су била структурисана у складу са унапријед дефинисаним смјерницама, које су обухватиле преглед начела ефикасног парламентарног надзора у процесу европских интеграција у пет релевантних области:

1. Парламентарна законодавна функција надзора у процесу европских интеграција;
2. Парламентарни надзор процеса приступања;
3. Парламентарна дипломатија у процесу европских интеграција;
4. Административни капацитети;
5. Комуникација и повећање видљивости рада.

Посебан дио радионице био је посвећен методологији израде мониторинг извјештаја и кориштењу упитника за праћење имплементације принципа парламентарног надзора, гдје су експерти ГИЗ представили моделе системског прикупљања и анализе података, што је од значаја за објективно сагледавање напретка и идентификацију кључних изазова у различитим областима дјеловања парламената, али и за стандардизацију приступа међу државама учесницама.

Рад је био организован кроз тематске групе, у оквиру којих су разматрани различити аспекти парламентарног дјеловања, укључујући законодавну функцију, парламентарну дипломатију, надзор над процесом приступања, административне капацитете, као и комуникацију и видљивост, при чему је рад у мањим групама омогућио детаљнију дискусију и размјену искустава, заједничко разумијевање кључних налаза и препорука, као и потенцијалних праваца унапређења. Фокус је био усмјерен на шири контекст функционисања демократских институција, укључујући презентацију представника Европске комисије о основним принципима институционалне стабилности и њиховој повезаности са процесом проширења.

Током цијелог трајања радионице наглашен је значај ефикасног парламентарног надзора као кључног механизма за осигурање транспарентности, одговорности и квалитетног управљања процесом приступања Европској унији, при чему су размијењена искуства указала на различите моделе и приступе који се примјењују у државама региона, али и на заједничке изазове, као што су ограничени административни капацитети, потреба за јачањем стручне подршке парламентарним одборима, унапређење законодавне координације и додатно унапређење механизма комуникације са јавношћу и цивилним друштвом.

Учешће на овој радионици омогућило је стицање знања и увида који могу бити примијењени у даљем раду, посебно у смислу дизајна конкретних препорука за унапређење парламентарног надзора и законодавне активности у процесу европских интеграција, али и у контексту јачања регионалне димензије сарадње. У наставку издвајамо неке од препорука:

- Увођење праксе да амбасадори држава ЕУ представе приоритете полугодишњих предсједавања својих држава Савјетом ЕУ у парламентима или пред одборима задуженим за питање европских интеграција.
- Организација представљања годишњег извјештаја о напретку, као и тематских расправа у вези са кључним налазима и питањима идентификованим у оквиру истог.
- Конкретно, када је у питању Босна и Херцеговина, поред општих информација о стању европских интеграција које периодично и на захтјев Парламентарној скупштини БиХ доставља Дирекција за европске интеграције, упутно је увести праксу представљања и расправе о специјализованим информацијама у вези са програмирањем и имплементацијом средстава која ЕУ ставља на располагање државама кандидаткињама у оквиру својих инструмената – попут ИПА III, која је интегрисана у План раста за Западни Балкан.
- По финализацији и усвајању Програма интегрисања, тј. програма усвајања правне тековине ЕУ успоставити систем редовног извјештавања парламената и надлежних повјеренстава за ЕИ питања којим би се пратила динамика провођења.
- Укључивање ОЦД у неке од набројаних активности или кроз ad hoc сусрете, годишњи форум или конференцију на којима би парламенти и њихова тијела у сарадњи са ОЦД расправљали о кључним изазовима у оквиру процеса европских интеграција.
- По успостави преговарачких структура нужних за наставак преговора са ЕУ и континуитет процеса европских интеграција, успоставити структуриран, методолошки јасан и предвидив модел сарадње парламената и одбора задужених за ЕИ питања.

Када је у питању Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, примјена неких од наведених препорука унаприједила би индикаторе провођења принципа ефикасног парламентарног надзора у пет релевантних области јачања парламентарних капацитета у процесу ЕУ интеграција.

Sektor za Evropsku uniju
Сектор за Европску унију
Sektor za Europsku uniju